

Professionshøjskolernes efteruddannelsesaktivitet i relation til folkeskoleområdet 2018/2019

Uddannelses- og Forskningsministeriet har i samarbejde med Børne- og Undervisningsministeriet, professionshøjskolerne, skolelederforeningen og KL igangsat en løbende monitorering af de dele af professionshøjskolernes efter- og videreuddannelsesudbud og -aktivitet, som skal understøtte folkeskolereformen og følge op på kommuneaftalen for 2014, herunder det igangværende målsatte kompetenceløft af lærere og pædagoger i folkeskolen inden for følgende områder:

Undervisningsfag¹:

- a) (Efter)uddannelse til kompetence svarende til undervisningskompetence
- b) Kompetenceudvikling i folkeskolens fag – løbende faglig opdatering

Øvrig faglig udvikling:

- c) Pædagogisk kompetenceudvikling med elevernes læring og trivsel i fokus
- d) Uddannelse af vejledere/ressourcepersoner, herunder i læsning, matematik, specialpædagogik og dansk som andetsprog
- e) Kompetenceudvikling med henblik på understøttelse af øget inklusion
- f) Kompetenceudvikling inden for klasseledelse
- g) Øget anvendelse af it i undervisningen
- h) Øvrige særlige indsatsområder
- i) CFU-kurser

Målingen, som blev gennemført første gang i 2014, udføres årligt af UFM og Danske Professionshøjskoler indtil udløbet af den afsatte bevilling på samlet en milliard kr. i 2025.

Ud over denne monitorering består opfølgningen af en opgørelse af de ansatte folkeskolelæreres kompetencer og undervisningsfag. Det vil sige en opgørelse af kompetencedækningsgraden i folkeskolens fag. Denne opgørelse laves af BUVM. Derudover udarbejder BUVM en opgørelse over, hvor mange midler fra efteruddannelsesmilliarden kommunerne har anvendt.

Måling af aktiviteten på undervisningsfag og øvrig faglig udvikling 2018/2019

Tabel 1 nedenfor viser udviklingen i antallet af studerende, som har været på formel efteruddannelse på læreruddannelsen (a + b ovenfor).

Det kan ses, at der er sket et fald på 24 pct. i efteruddannelsesaktiviteterne fra 4.183 studerende i 2017/2018 til 3.192 i 2018/2019.

I tabellen er de fag markeret, hvor antallet af studerende er steget fra 2017/2018 til 2018/2019.

Der er sket en stigning i billedkunst, dansk 1.-6., engelsk, håndværk og design, idræt, matematik 1.-6. og musik. De største procentvise stigninger i et undervisningsfag har været i billedkunst og idræt på hhv. 62 og 57 pct.

¹ Kategori a er længere kurser i et af folkeskolens fag. Kategori b kurser er kortere fagspecifikke kurser (1-4 ugers varighed omregnet til heltid), som udbydes under Lov om åben uddannelse.

23. juni 2020

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen

Erhvervsakademier,
Professionshøjskoler og Maritime
Institutioner

Haraldsgade 53
2100 København Ø
Tel. 3544 6200

www.ufm.dk

CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler
Stine Glavind Eskesen
Tel. 72 31 83 64
sges@ufm.dk

I modsætning hertil er biologi, dansk 4.-10., dansk, fransk, fysik/kemi, geografi, historie, kristendom/religion, lærernes grundfaglighed, madkundskab, matematik 4.-10., natur/teknologi, samfundsfag, tværfaglige moduler og tysk faldet. De største procentvise fald i et undervisningsfag har været dansk og natur/teknologi med hhv. 90 og 59 pct. Det er andet år i træk, der har været et relativt stort procentvis fald for natur/teknologi.

Tabel 1: Udvikling i antal studerende 2013/2014 til 2018/2019 på formel efteruddannelse i undervisningsfag på læreruddannelsen (område a + b)

	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	I alt
Billedkunst	7	9	17	22	34	55	144
Biologi	25	29	105	63	116	84	422
Dansk 1.-6.	43	311	542	461	288	294	1.939
Dansk 4.-10.	51	153	490	222	178	118	1.212
Dansk	93	15	36	105	65	2	316
Engelsk	113	284	414	262	208	220	1.501
Fransk	12	23	29	20	16	10	110
Fysik/kemi	104	114	109	161	176	167	831
Geografi	35	18	64	140	127	86	470
Historie	15	35	39	232	286	178	785
Håndværk og design	6	227	758	648	235	299	2.173
Idræt	2	4	76	117	63	99	361
Kristendom/religion	8	62	70	251	275	134	800
Lærernes grundfaglighed	4	14	22	227	545	500	1.312
Madkundskab	2	-	9	6	64	42	123
Matematik 1.-6.	13	210	673	700	174	211	1.981
Matematik 4.-10.	48	302	518	400	173	125	1.566
Matematik	116	25	-	377	62	-	580
Musik	63	21	35	56	58	88	321
Natur/teknologi	118	295	599	657	381	155	2.205
Samfundsfag	29	26	23	31	81	61	251
Svømmelæreruddannelse	6	4	2	16	16	-	44
Tværfaglige moduler	9	109	124	106	82	52	482
Tysk	167	325	276	280	303	208	1.559
Fremmedsprog	13	-	-	-	-	-	13
Øvrige		94	11	116	177	4	402
I alt	1102	2709	5041	5676	4183	3192	21.903

Note: Tabellen viser antal studerende. Gennemsnit pr. deltager er på 8 ECTS-point. Der er stor variation i længden af det enkelte forløb.

* Håndværk og design er et nyt fag i læreruddannelsen fra 2015.

* Hjemkundskab er ændret til madkundskab.

Kilde: Danske Professionshøjskoler.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

I tabel 1 er det ligeledes opgjort hvor mange deltagere, der i alt har deltaget i efteruddannelse i undervisningsfag fra 2013/2014 til 2018/2019. Her kan det ses, at fagene dansk, engelsk, håndværk og design, lærernes grundfaglighed, matematik, natur/teknologi og tysk har haft den største aktivitet samlet set.

Ifølge BUVM's seneste opgørelse over lærere i folkeskolen var der 42.362 lærere ansat i folkeskolen i skoleåret 2018/2019. Den samlede efteruddannelsesaktivitet har i hele perioden været 21.903 deltagere. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at den samme deltager godt kan have deltaget i mere end et efteruddannelsesforløb.

Øvrig faglig udvikling

Nedenstående tabel 2 viser udviklingen i antal deltagere i den øvrige faglige udvikling. Det kan ses, at der generelt er sket et fald på 8 pct. i antallet af deltagere i øvrig faglig udvikling. Der er imidlertid sket en stigning i antallet af deltagere til indsatsområder inden for både trivsel, vejledning, inklusion og it. I modsætning hertil er klasseledelse og øvrige særlige indsatsområder faldet med hhv. 74 pct. og 76 pct.

Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen

I tabellen er de kurser markeret, hvor antallet af studerende er steget fra 2017/2018 til 2018/2019.

Tabel 2: Udvikling i antal deltagere i øvrig faglig udvikling i læreruddannelsen

	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
C Elevernes læring og trivsel i fokus	1.619	1.661	1.286	1.781	656	842
D Uddannelse af vejledere/ressourcepersoner	5.711	4.103	4.563	4.921	2.948	3.122
E Understøttelse af øget inklusion	3.440	2.000	1.527	1.025	338	379
F Klasseledelse	216	301	449	266	167	43
G Øget anvendelse af it i undervisningen	701	384	213	37	111	140
H Øvrige særlige indsatsområder	2.494	2.265	1.615	1.131	924	224
I alt øvrig faglig udvikling (C-H)	14.181	10.714	9.653	9.161	5.144	4.750

Note: Samme person kan tælle med flere gange, hvis personen har gennemført flere kurser/moduler.
Kilde: SIS særrapporter kvalificeret af professionshøjskolerne i forhold til type af kompetenceudvikling a-h af relevans for folkeskolereformen. I opgørelsen indgår ikke aktivitet gennemført af CFU, som typisk vil henhøre under kategori G.

Aktivitet på CFU-kurser

CFU står for Center for Undervisningsmidler, og centrene er forankret i landets seks professionshøjskoler. CFU's kerneopgave er at udbyde faglige og pædagogiske kurser og temadage, udlåne læremidler og tilbyde vejledning i brugen af dem.

I tabel 3 fremgår antallet af deltagere på CFU-kurserne i årene 2017, 2018 og 2019. Her kan det ses, at antallet af deltagere er steget med 23 pct. fra 2018 til 2019. Endvidere kan det bemærkes, at Absalon og VIA har haft en procentvis stigning på hhv. 105 og 90 pct.

Tabel 3: Antal af deltagere på CFU-kurser 2017, 2018 og 2019

	2017	2018	2019	Udvikling fra 2018-2019
Absalon	4.265	3.342	6.857	105%
KP	6.728	6.501	4.540	-30%
UCL	2.987	2.330	2.043	-12%
UCN	3.206	2.899	3.100	7%
UC SYD	974	788	1.012	28%
VIA	3.584	2.841	5.402	90%
I alt	21.744	18.701	22.954	23%

Note: Halvdagskursus er kategoriseret som under 5 timer, heldags 5-8 timer, kursus længere end en dag 8+ timer

Kilde: Danske Professionshøjskoler

**Uddannelses- og
Forskningsstyrelsen**